

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

26.11.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Държавата вече има проект за "Данък ВЕИ"

Производителите на ток от слънце и вятър да плащат 15% от приходите си, пише в черновата на закона

Предложението за данък върху приходите на фотоволтаичните централи, което Българският енергиен холдинг (БЕХ) направи преди два месеца, се е трансформирало в чернова на нов закон, с която "Капитал Daily" разполага. Този път идеята е да се облага не само производството на ток от слънчева, но и от вятърна енергия, а размерът на данъчната ставка е свален наполовина - от 30 на 15% от приходите на производителя.

Предлаганите мерки са поредният опит на държавата да намери средства, с които да си позволи по-ниските крайни цени на тока. В момента Националната електрическа компания (НЕК) и електоразпределителните дружества задължително изкупуват електроенергия от възобновяеми източници (ВЕИ) на преференциални тарифи, а събираното от клиентите не покрива тези разходи. През лятото правителството обяви, че може да осигури 498 млн. лв. от продажба на излишните държавни въглеродни квоти (което позволи и свалянето на цената на тока с около 5%), като целта беше да се капитализира НЕК. На практика поправките в бюджета за 2013 г. и проектобюджета за 2014 г. показаха, че държавната електрическа компания ще получи само 126 млн. За да се покрие разликата до 498 млн. лв., държавата започна да мисли за начини за директно вземане на средства от зелените централи. Каквото вече имаше с такса достъп и което съдът отмени.

Какво пише в закона

През септември с писмо до икономическото министерство и парламента изпълнителният директор на БЕХ Боян Боев предложи 30% данък върху фотоволтаичите, но впоследствие никоя институция не изрази официално позицията си по идеята на холдинга.

Междувременно предложението е било доразвито и вече има готови текстове. С 15% ще се облагат приходите от продажба по преференциални цени на електроенергия от слънце и вятър, гласят предложенията в чернова на Закон за облагане на производството на електрическа енергия, произведена от вятърна и слънчева енергия (виж проекта на в прикачения файл). Сумата ще се удържа от обществения доставчик (т.е. НЕК) или крайните снабдители (разпределителните дружества) и ще се внася в Националната агенция за приходите. Като всеки данък приходите и от този ще влизат в бюджета. Затова вкарването им в НЕК ще е проблематично, тъй като Европейската комисия може да разчете подобни действия като непозволена държавна помощ. Според черновата законодателят предвижда и глоба за укриване или умишлено недеklarиране на данъци между 5 и 10 хил. лв., а при повторно нарушение санкцията може да достигне 15 хил. лв.

От Министерството на икономиката и енергетиката не коментираха новия данък. По принцип това е ведомството, което подготвя енергийните законопроекти и което е принципал на БЕХ, а чрез холдинга и на НЕК.

Секторът: това е несериозно

Представители на производителите на зелена енергия реагираха предпазливо на новия законопроект и се усъмниха дали той може да мине в парламента. "Ако действително подобен проектозакон бъде предложен за разглеждане в Народното събрание, това би било поредната демонстрация на открита дискриминация на ВЕИ сектора и по-специално производителите на вятърна и слънчева енергия", каза за "Капитал Daily" Марияна Янева, изпълнителен директор на Българската ветроенергийна асоциация. Дискриминацията към ВЕИ централи по думите ѝ е налице, защото предложението касае само определени инсталации и не се отнася към всички производители на ток, какъвто би бил недискриминационният подход. Според Янева истински реформи в българската енергетика минават през открит диалог между институциите, производителите и потребителите на енергия. Прибързаното вземане на решения без публични обсъждания не само би отблъснало потенциални инвеститори, но и неизбежно води до поредица от съдебни дела.

В Българската фотоволтаичната асоциация смятат, че предложената чернова не изглежда сериозно. "Не считам, че може сериозно да се гледа на това предложение и не вярвам която и да било институция да го разглежда официално. Това е провокация към политиката за подобряване на инвестиционния климат в страната", коментира пред "Капитал Daily" председателят на организацията Меглена Русенова. По думите ѝ черновата представлява "проект на нормативна дреха на писмото на БЕХ". Според становището на фотоволтаичната асоциация подобен данък би противоречал на българското и европейското законодателство, както и на препоръката на ЕК от началото на месецадържавите членки да не прилагат мерки със задна дата спрямо зелените централи.

✓ Менда Стоянова: Рискът от неизпълнение на Бюджет 2014 е висок

Според нея дълговете на НЕК са за над 2 млрд. лева

"Съществува висок риск от неизпълнението на републиканския бюджет за 2014 година в приходната му част", коментира на пресконференция в Пловдив народният представител от ПП ГЕРБ от 16 МИР и член на Парламентарната комисия по бюджет и финанси Менда Стоянова, съобщи от пресцентъра на ПП ГЕРБ.

Според нея планираните приходи са завишени с 1 милиард и 400 милиона лева в сравнение с тази година, като се посочва, че те ще дойдат основно от износ, но тази система се формира от ДДС и акцизи, а те не играят при износа. В момента данъчните приходи са 35-38% от Брутният вътрешен продукт. "Ръстът 1 милиард и 400 милиона лева би означавал процентното съотношение на данъчните приходи спрямо БВП да стигне 50 на сто, което е много трудно и е основен риск в приходната част на бюджета", каза Менда Стоянова.

Другият риск е в заложените социални разходи, които за първи път са толкова много. „Това по принцип не е лошо, ако не даваше сигнал, че тези средства ще се раздават „на калпак“, а не са насочени към нуждаещите се“, заяви Менда Стоянова. Тя даде за пример прословутото намаление на тока с 5%, като заяви: „Ако въобще се е случило, то е за богатите, защото те се отопляват на ток. Бедните се отопляват на дърва и няма да усетят нищо или не толкова, колкото онези, които харчат повече ток.

В същото време заради въпросните 5% ще се отделят 500 000 лева от бюджета, за да се покрие намалението. Тези пари можеха да се дадат на безработни и социално слаби под различни програми, включително за преквалификация, и щеше да е по-социално справедливо“. Според нея НЕК рано или късно ще трябва да се разплаща с кредиторите си, а дълговете са над 2 млрд. лева. „Тези пари или трябва да се изкарат от бюджета, което не виждам как ще стане, или ще скочи цената на тока“, каза още Менда Стоянова.

Тя се обяви против предложението за връщане на данък общ доход на работещите на минимална работна заплата българи. Според нея гражданите могат да бъдат подпомогнати чрез социалната система, а не по този начин. „С това предложение управляващите си купуват любовта на синдикатите“, заяви Менда Стоянова и допълни:

„Аз бих се съгласила, ако се въведе необлагаем данъчен минимум. Това би било промяна в плоското облагане, но сега предлаганото противоречи на данъчните закони. То означава, че хора с 1 лев над минималната заплата ще плащат повече в хазната и ще вземат по-малко от тези, които са на минимална“. Народният представител от ПП ГЕРБ от Пловдив-град Менда Стоянова е категорична, че данъчните политики трябва да стимулират бизнеса, за да открива работни места, а за другото има система за социално подпомагане, която може да извърши необходимото.

[classa.bg](#)

✓ Брутният външен дълг на България намален с 320 млн. евро за година

Понижението се дължи на свиването на държавния дълг

Брутният външен дълг на България (държава, фирми, граждани, финансови институции) в края на септември 2013 г. възлиза на 37,183 млрд. евро, което е с 452.3 млн. евро (1.2%) по-малко в сравнение с края на 2012 г. (37,635 млрд. евро). Прямо септември 2012 г. брутният ни външен дълг намалява с 320 млн. евро (0.9%), сочат данните на БНБ.

В края на септември 2013 г. дългосрочните външни задължения са 26,811 млрд. евро, което е с 380 млн. евро (1.4%) по-малко спрямо декември 2012 г., а на годишна база те се понижават с близо 969 млн. евро (3.5%). Краткосрочните външни задължения възлизат на почти 10,372 млрд. евро (27.9% от брутният дълг) и намаляват със 72.4 млн. евро (0.7%) спрямо декември 2012 г., а на годишна база нарастват с близо 648 млн. евро (6.7%).

Брутният външен дълг само на сектор "Държавно управление" в края на септември 2013 г. е 3,075 млрд. евро (7.6% от БВП). Прямо края на 2012 г. (над 3,374 млрд. евро) той намалява с близо 300 млн. евро (8.9%). Прямо септември 2012 г. (3,446 млн. евро) дългът на държавата се свива с 371 млн. евро (10.8%).

През периода януари–септември 2013 г. извършените плащания по обслужването на брутният външен дълг възлизат общо на над 4,147 млрд. евро, при плащания от близо 4,728 млрд. евро за същия период на 2012 г.

Нетният външен дълг към края на септември 2013 г. е близо 14,397 млрд. евро. Той намалява с почти 1,122 млрд. евро (7.2%) в сравнение с края на 2012 г. (15,52 млрд. евро). Понижението се дължи както на намалението на брутният външен дълг с над 452 млн. евро, така и на увеличението на брутните външни активи с почти 670 млн. евро.

[money.bg](#)

✓ Икономиката нараства с 0.8% през третото тримесечие

През третото тримесечие на 2013 г. Брутният вътрешен продукт нараства с 0.8% на годишна база и с 0.6% на тримесечна основа. Това показват публикуваните днес експресни оценки на Националния статистически институт.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на института за третото тримесечие на 2013 г. БВП в стойностно изражение достига 21 215 млн. лева.

Реализираната добавена стойност през третото тримесечие на 2013 г. е 18 076 млн. лв., като най-голям дял формира секторът на услугите (61.2%), следван от индустриалния (29.9%) и аграрния сектор (8.9%).

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (69.1%), което в стойностно изражение възлиза на 14 667 млн. лева. През третото тримесечие на 2013 г. бруто капиталобразуването в основен капитал е 4 439 млн. лв. и заема 20.9% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

Тримесечни изменения

През третото тримесечие на 2013 г. спрямо второто тримесечие на същата година БВП нараства с 0.6%. За същия период брутната добавена стойност се увеличава с 0.4%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през третото тримесечие на 2013 г. най-голям ръст бележи износьт на стоки и услуги с 1.8%. Крайното потребление бележи ръст с 0.2%, докато бруто образуването в основен капитал регистрира ръст от 0.1%.

Годишни изменения

През третото тримесечие на 2013 г. БВП нараства с 0.8% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност за същия период се увеличава с 0.5%. Увеличение е регистрирано и в трите икономически сектора - аграрен, индустрия и услуги - съответно с 3.4, 0.8 и 1.0%.

По отношение на компонентите на крайното използване е регистриран положителен икономически растеж на колективното потребление с 2.1% в сравнение със същия период на предходната година. Бруто капиталобразуването в основен капитал отчита ръст спрямо третото тримесечие на предходната година с 1.2%.

Износьт на стоки и услуги се увеличава с 6.7%, а вносьт на стоки и услуги - с 5.0%.

novinar.bg

✓ Изплащат пенсиите и коледните добавки по-рано

Изплащането на декемврийските пенсии и коледните добавки ще започне с ден по-рано. Причината са празничните и почивни дни. Това съобщиха от Националния осигурителен институт (НОИ).

Пенсионерите ще могат да получат парите си на 6-и декември вместо на 7-и, който се пада в събота. Изплащането на пенсиите ще приключи на 17-ти декември.

От НОИ уточниха, че пенсионерите, които получават помощите си по банков път, ще разполагат с тях още на 6-и декември.

Заедно с редовните месечни пенсии, възрастните хора ще получат и еднократната сума от 50 лв.

По решение на правителството право на коледни добавки имат хората с пенсии под 251 лв. С коледни добавки ще бъдат подпомогнати малко над 1 млн. пенсионери.